

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı Sayın Dr. Bekir PAKDEMİRLİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ**İzmir Milletvekili**

Dünya fındığının yaklaşık yüzde 70'ni üretildiği Türkiye'de, Fındık Tarım Satış Kooperatifleri Birliği (FİSKOBİRLİK) fındık alımında, ihracatında tek başına söz sahibi iken, 2000 yılında çıkartılan 4572 Sayılı Kanun ile Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'ne (TSKB) şirketlere fındık ihracatı imkanı sağlanmıştır. Fındık ihracatında artık İtalyan, Alman ve Fransız çok uluslu gıda şirketleri belirleyici konuma gelmiştir. Şirketlerin düşük fiyat belirlemesi üreticiyi mağdur etmiş, oluşan tepkiler nedeniyle hükümet 2006 yılında 10 865 Sayılı Kararname ile Toprak Mahsulleri Ofisini (TMO) fındık almak üzere görevlendirmiştir. TMO, aldığı fındıkları FİSKOBİRLİK Depolarına koyarak şirketlere satmaktadır. Böylelikle şirketler depolama maliyetinden de kurtarılmış oldular. TMO, Fındık üretiminin az olduğu yıllarda da elindeki stoku piyasaya düşük fiyatla sunarak şirketlerin ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Türkiye'de Oltan Gıda'yı satın alan İtalyan şirketi Ferrero, fındık ihracatında oldukça önemli bir yere sahiptir. 2015 yılında 20 şirketin yaptığı 3 Milyar Dolarlık fındık ihracatının üçte biri Ferrero şirketine aittir. Devlet desteği kesilen Fiskobirlik, etkisiz hale getirilmiş ve fındık üreticisi piyasa koşullarında zor duruma düşürülmüştür.

Bu bağlamda;

- 1) Fındık piyasasında yabancı şirketlerin Tekelleşmesi konusunda endişeler mevcuttur. Bakanlığınızın bu konuda ne gibi çalışmaları vardır?
- 2) Serbest piyasa koşullarına bırakılmış olan fındık fiyatı konusunda üreticilerin mağdur edilmemesi için müdahaleniz olacak mıdır?
- 3) TMO'nun alım fiyatlarını açıklamayı geciktirmesi, üreticiyi piyasa koşullarında sermaye tüccarlarının inisiyatifine bırakarak yoksullaşmasına neden olmaktadır. TMO

alım fiyatlarını üreticilerin beklentilerine cevap verecek şekilde ne zaman açıklayacaktır?

- 4) FİSKOBİRLİK'i üretimden pazarlamaya kadar söz sahibi olacağı bir yapıya kavuşturmayı, desteklemeyi düşünüyor musunuz?
- 5) 2018 yılı fındık rekoltesinin az olacağı düşünülüyor. TMO bu durumda stoklarında bulunan fındığı piyasaya sokacak mıdır?
- 6) Üretimden satışa kadar fındık üreticilerinin sorunlarının giderilmesi konusunda, verim ve kalitenin artırılması dâhil ne gibi çalışmalarınız mevcuttur?
- 7) Fındık toplamada çalışan mevsimlik tarım işçilerinin koşullarının iyileştirilmesi, sosyal güvencelerinin sağlanması için ne gibi çalışmalarınız vardır?